

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Isagoge Sive Introductio Ad Vitæ Spiritualis
Perfectionem, Omnibus tam Regularibus, quàm Clericis
Sæcularibus, Confessariis, Concionatoribus, & Animarum
Pastoribus perquàm utilis, & specialiter ...**

Herlet, Johann Georg

Sulzbaci, Anno MDC.XCIII.

§. 5. De Origine Canonorum Regularium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37853

servientium Deo, quæ prius fuerat ignominia, esset jam gloria. Porro à Romanâ Ecclesiâ tanquam disciplinæ promptuario mutuata sunt vitæ monasticæ Institutum omnes aliæ Occidentales Ecclesiæ ; ut inquit Baronius ad annum Christi 328.

S. 5.

De Origine Canoniorum Regularium.

7. **D**icitur in Concilio Romano sub annum Domini 1122. *A principio surgentis Ecclesiæ duos Ordines cœpisse notissimum est; unum, qui activæ; alterum qui contemplativæ vitæ deserviret: unum, qui laboraret verbo & doctrinâ; alterum, qui vacaret orationi. Ille est Ordo Clericorum; hic Monachorum. Cœpit ergo Status Canoniorum seu Clericorum Regularium cum ipsa nascente Christi Ecclesiâ, & ab ipsis Apostolis non tantum est institutus, verum etiam observatus & practicatus, ita ut S. Apostoli fuerint reipsâ Clerici Regulares. Patet primò ex eo, quod S. Augustinus lib. 17. de civitate c. 4. dicat, Apostolos præter vitam communem habuisse votum paupertatis. Ejus verba sunt: *Dixerunt Potentes illi: Ecce nos dimisimus omnia, & secuti sumus te. Hoc votum potentissimi illi voverant.* Quæ etiam est sententia D. Thomæ 2. 2. q. 88. art. 4. ad 3. Undè Bellarminus lib. de Monach. c. 5. Apostolos vocat *primos Christianorum Monachos*; intelligens nomine Monachorum *Regulares*, seu vitam Religiosam voto firmatam profitentes. Nam certum est, Apostolos*

los non tenuisse vitam solitariam & purè contemplativam, uti faciunt Monachi propriè dicti. S. Urbanus Papa etiam & Martyr, qui vixit & pontifex factus est anno Christi 226. testatur, vitam communem ab Apostolis introductam durasse in Clero usq; ad sua tempora; sicut videre est in ejus epistola, relatâ in c. scimus. 12. q. 1. ubi etiam addit: *Quicumq; vestrum communem vitam susceptam habet, & vovit, se nihil proprium habere, videat, nè suam pollicitationem irritam faciat.* &c. Patet secundo ex eo, quod summi Pontifices passim fateantur, S. Augustinum non instituisse Ordinem Canonicorum Regularium; sed eum ab Apostolis institutum, ac temporum injuriâ collapsum, à S. Augustino fuisse reformatum, & pristino nitori restitutum. Ita testatur Paschalis Papa II. in diplom. ad Priorem S. Frigidiani, dicens: *Vita Regularis propositum in primitivâ Ecclesia cognoscitur ab Apostolis institutum. Quam B. Augustinus tam grater amplexus est, ut eam suis Regulis informaret.* Eugenius Papa IV. in Bullâ, quâ Canonicos Regulares ad Basilicam Lateranensem restituit, sic ait: *Hujus profectò Sacri Ordinis & sancti Propositi post sanctos Apostolos primum in Alexandrinâ Ecclesiâ Marcus Petri Discipulus fuit Institutor & Conditor; ac gloriosus Doctor Augustinus divinis Regulis decoravit; & sanctæ memoriæ Urbanus Martyr & Summus Pontifex generalis decreti ordine reformavit; & Gregorius Augustino Anglorum Episcopo velut plantationem sacram in Commisso sibi populo precepit institui.*
Bene.

Benedictus Papa XII. in Bulla generalis Reformationis Canonicoꝝ Regular. inquit : Inter Religiones alias in agro Ecclesiæ plantatas, ad Religionem Canonicoꝝ Regularium Ordinis S. Augustini, à Christi gloriosis Discipulis in primitivâ Ecclesiâ sacris Institutionibus stabilitam, gerentes præcipuè Charitatis affectum, &c. Sixtus Papa IV. in privileg. Canonicoꝝ Regul. Ecclesiæ Lateran. inter cœtera hæc habet : Dudum adversus Regulares Ordines, ad illum præcipuè Canonicoꝝ Regularium Ordinis S. Augustini eò libentiùs nostræ mentis oculos convertimus, quò Ordo ipse in nascentis Ecclesiæ sanctâ institutione, ac primorum Christianæ Religionis Clericorum norma traditionibusq; fundatus, & sacris institutis ac Divinis Regulis eloquiisq; præmunitus existit. Deniq; Pius V. in motu proprio super præcedentiâ inter Canonicos Regulares & alios Religiosos anno 1570. ait: Canonici Regulares S. Augustini Congregationis Lateranensis, qui ab Apostolis originem traxerunt, quiq; ab eodem S. Augustino eorum Reformatore iterum per reformationis viam mundo geniti, meritò prætereundum possunt, se omnes alias personas Regulares in Processionibus & aliis Artibus publicis præcedere debere. &c. Hæc de Origine Canonicoꝝ seu Clericoꝝ Regulariũ.

8. Continuavit autem hoc Apostolicum Institutum in Judæâ & Hierosolymis S. Jacobus Apostolus, primus civitatis illius Episcopus; à quo proinde hodieum quidam Clerici Regulares nomen trahentes, profitentur se *Canonicos Sancti Jacobi*: sicut Clerici Alexandrini vocant se *Canonicos S. Marci*, qui idem Institutum intro-

duxit

duxit in Ecclesiam Alexandrinam; uti eorum
habet traditio. In Occidentem conatus est
canonicam vitam Regularem invehere S. Urbanus
Papa & Martyr, circa annum Christi 226.
sed fortè sine effectu, ob temporum injuriam, &
quotidianarum persecutionum furores. Nam S.
Ambrosius *serm.* 81. & 69. ait, Eusebium Ver-
cellensem fuisse primum in Occidente, qui in
suâ Ecclesiâ instituit Clerum Regularem. Quem
secutus S. Martinus, eam vitæ rationem intro-
duxit in Galliam; Et S. Augustinus in Affricam:
Nam tale vitæ genus non fuisse usitatum in Af-
fricanâ Ecclesiâ ante S. Augustini tempora, pa-
tet ex obstaculis & difficultatibus, quas S. Pater
perpeffus est in illius inductione; uti videre est
in serm. 1. de vita suorum Clericor. Nam cum
decrevisset, nullum deinceps ordinare in Cle-
ricum, nisi vitam regularem teneret, coactus
fuit postea mutare suum decretum; sicut ipse fa-
tetur dicens: *statueram nullum ordinare Cleri-
cum, nisi qui mecum vellet manere: aut si vellet
discedere à proposito, rectè ei tollerem Clericatum,
quia desereret sanctæ Societatis promissum. Ecce
in conspectu Dei & vestro muto Consilium. Qui
volunt habere aliquid proprium, quibus non suf-
ficit Deus & Ecclesia sua, maneat ubi volunt, &
ubi possunt.* Sanctum Augustinum æmulatus
est ejus discipulus, Gelasius Papa, Valerii Episco-
pi Hipponensis filius, uti multi viri eruditi do-
cent; uti & S. Prosper Rhegiensis Episcopus in
Gallia Narbonensi. Patricius etiam Hiberniæ
Apostolus, & Sancti Martini ex sorore nepos,
B atq;

atq; ab eo in Clericum ordinatus, cum à Cœlestino Papa mitteretur in Hiberniam ad opus Evangelii, erectis ibi trecentis Ecclesiis regularem vitam, quam à suo Avunculo S. Martino didicerat, in Clerum introduxit circa annum Christi 431. Quem secutus S. Gregorius Magnus, Augustino Anglorum Episcopo in mandatis dedit, Canonicum Regularem Ordinem tanquam plantationem sacram in populo sibi commisso instituere; sicut Auctor est Eugenius Papa IV. *in privileg. Eccles. Lateran.* Quod factum est circa annum Christi 601. In Germania circa annum 813. & 817. graviter laboratum est in Conciliis Moguntino & Aquisgranensi pro communi & regulari vita Clericorum, adniten- tibus Carolo Magno & Filio ejus Ludovico Pio. Quo tempore etiam Canonici regularem vitam professi, dicti sunt primum *Canonici Regulares*; uti docet Langhecrucius *in spec. lib. 1. c. 21.* Anno deinde circiter 1080. strenuè laboravit in vitâ Canonicâ Regulari conservandâ vel potius reducendâ Ivo Præpositus S. Quintini Bellovaci, ac postea Episcopus Carnotensis; quem Petrus Blesensis propterea nominat *Alterum Esdram, ac spiritualis Hierusalem Reaedificatorem.* Item Arnulphus sive Ruffus, ex Abbate factus Archiepiscopus Lugdunensis, qui Regularem disciplinam in Clerum invec- tam aut reductam sanguine suo consignavit, à Clericis suis clanculò occisus circa annum Christi 1105. uti refert Nauclerus *Chronolog. vol. 2. gener. 37.* Post quem anno 1120. surrexit S. Norbertus;

bertus; qui cū frustra & irritō conatu primum ad meliorem vitam reducere laboraret suos Concanonicos sēculares in Ecclesiā Collegiatā Sanctēsi, ac deindē omnem se operam perdere vidit in reformandis Canonicis Regularibus Ecclesiā S. Martini in suburbio Laudunensi, quibus à Gelasio Papā praeffectus erat; Novam Canonicorum Regularium Congregationem instituit in Præmonstrato Diocesis Laudunensis; quæ mox *multā refulgens gloriā meritorum, & gratiā redolens sanctitatis, palmites suos extendit à mari usq. ad mare.* Undē Robertus Arboricensis Episcopus *lib. de tuend. cœlibatu tom. 2.* ait, S. Norbertum fuisse à Deo destinatum, *ut lapsus Ordo Canonicus S. Augustini suas detergeret sordes, suorumq. Asseclarum exemplo meliorem indueret formam.*

§. 6.

Statūs Religiosi Jucunditas.

DE spiritali Statūs Religiosi gaudio & animi jucunditate S. Augustinus intelligit illud Psalmi 132. *Ecce quā bonum, & quā jucundum habitare Fratres in unum.* Ait enim: *Iste dulcis sonus Monasteria peperit. Ad hunc sonum excitati sunt Fratres, qui habitare in unum cupierunt. Iste versus fuit tuba ipsorum. Ex voce hujus Psalmi appellati sunt & Monachi.* Sententia D. Laurentii Justiniani est, quod consultō Deus gratiam Religionis occultaverit hominibus; *Nam si cognosceretur ejus felicitas, omnes ad eam*